

Dkt. John Oswalt, Kutoka, Kipindi cha 9, Kutoka 16-18

© 2024 John Oswalt na Ted Hildebrandt

Huyu ni Dkt. John Oswalt katika mafundisho yake kuhusu kitabu cha Kutoka. Hii ni kipindi cha 8, Kutoka 16-18.

Tuombe pamoja. Baba, tunakushukuru kwa kutujali kwako. Tunakushukuru kwa ahadi iliyo katika kitabu chako kwamba unatubeba. Watu wanaotengeneza sanamu wanapaswa kubeba miungu yao, lakini ulitumba na unatubeba hata hadi kwenye mvi zetu, neno lako linasema.

Kwa hivyo, tunaomba kwamba utamchukua dada yetu Ruth usiku wa leo. Kuwa karibu naye sana. Asante kwa imani yake thabiti.

Asante kwa uelewa wake wa neno lako na upendo wake kwa hilo. Tafadhali, Bwana, unajua nyakati zake. Unajua mambo yote. Tungependa apewe miaka zaidi kama baraka kwetu.

Lakini tunamkabidhi mikononi mwako na tunaomba, Ee Bwana, kwamba kama kweli ungetemba miaka zaidi, kwamba, kwa njia za kimujiza, utamsaidia mfupa huu uliovunjika kwa miaka ijayo. Asante. Tena, tunakushukuru kwa neno lako.

Asante kwa nguvu yako ya kufanya miujiza. Asante kwamba uko hapa katika chumba hiki ukitaka kutumia ukweli wako katika maisha yetu. Asante, Bwana, kwa furaha ya kujifunza.

Lakini, Ee Mungu, tuokoe kutoka katika kujifunza kusiko na maana ambapo tunakusanya ukweli zaidi, lakini kwa kweli, ukweli usio na tofauti yoyote katika maisha yetu. Hilo lisitokee, Bwana. Acha ukweli wako upate makao mioyoni mwetu na utubadilishe ili utufanye tufanane zaidi na wewe. Kwa jina lako, tunaomba, amina.

Sawa, tuna mengi ya kuzungumzia usiku wa leo. Hatukufikia sura ya 16 wiki iliyopita, kwa hivyo hiyo ina maana kwamba tunapaswa kufanya 16, 17, 18.

Baadhi yenu mnajua kwamba mimi ni mpuuzi wa reli. Katika miaka ya 1890, bwana mmoja aliamini kwamba angeweza kuendesha baiskeli kwa kasi ya maili 90 kwa saa, kwa hivyo alifanya mipango na reli, nao wakajenga basi lenye kofia nyuma yake, na wakaweka mbao katikati ya njia kwa umbali wa maili mbili, na tazama, alikuwa na gia kwenye kitu kama raundi hiyo kubwa, na akafanya hivyo. Aliendesha baiskeli kwa kasi ya maili 90 kwa saa.

Wakati mmoja, na ndivyo ninavyokuja hapa hapa, wakati mmoja, alipunguza mwendo, na angetoka kwenye ulinzi wa kofia hiyo, na ingekuwa imeisha, lakini

alitegemea sana na akapata nafasi na akarudi kwenye ulinzi huo na akafanya hivyo. Kwa hivyo tunapaswa kupiga kwa nguvu kwa saa hizi tatu usiku wa leo ili kurudi kwenye mstari hapa. Sura ya 15, mistari ya 22 hadi 18:27, nimeita ufunuo wa majaliwa ya Yahweh.

Katika sura ya 1 hadi 15, tulipata ufunuo wa nguvu za Yahweh, lakini sasa tuna ufunuo wa uangalizi wake, na katika sura ya 15, mistari ya 22 hadi 27, tuliona ushahidi wa awali wa uangalizi huo alipowapa watu wake maji huko Mara na kisha tena huko Refidimu. Sasa, katika sura ya 16, tena, mistari wa 2, mkutano mzima wa watu wa Israeli uliwanung'unikia Musa na Haruni jangwani. Watu wa Israeli wakawaambia, laiti tungekufa kwa mkono wa Bwana katika nchi ya Misri tulipoketi karibu na vyungu vya nyama na kula mkate hata kushiba, kwa maana mmetuleta nje jangwani hapa ili kuwaua kusanyiko hili lote kwa njaa.

Nadhani kama ningekuwa Musa wakati huo, ningekiuzulu. Baada ya yote, nimefanya, baada ya yote, tumeona baada ya yote, Mungu ameonyesha, unafikiri ulikuwa mahali pazuri huko Misri na kwamba nilikuleta hapa nje kukuua. Kwa hivyo, ni aina ya ushuhuda akilini mwangu kuhusu uaminifu wa Musa kwamba hakusema tu, sahu, nitarudi na kuchunga kondoo.

Hawajibu, lakini hakujibu. Angalia mistari ya 6, 8, na 12. Musa na Haruni wakawaambia watu wote, nini? Jioni mtajua.

Hapa kuna jibu lingine la kutokuamini. Na watajua nini? Ni Bwana aliyekutoa Misri, si mimi. Sikukutoa Misri.

Na mada hiyo itajadiliwa kwa sura kadhaa hapa. Ni nani aliyewatoa Misri? Je, ilikuwa Musa, au ilikuwa Bwana? Ni rahisi sana kwa watu kusema ni Musa aliyefanya hivyo. Hapana, utajua kwamba alikuwa Bwana.

Sawa, mistari wa 8. Huyu si yule ninayemtaka. Hapana, huyu ni 12. Huyu ni tofauti kidogo.

Unajua nini? Kwamba mimi ndimi Bwana Mungu wako. Na kumbuka, kile kinachosema kihalisi ni, Mimi ndimi Yahweh, Mungu wako. Bwana, ni rahisi sana kwetu kuteleza katika wazo hili la uhuru au mfalme au mambo hayo yote.

Yahweh ni zaidi ya hayo. Utajua kwamba mimi ndiye niliye. Mimi ndiye niliyepo, ambaye huleta vitu vyote kuwapo.

Mimi ndiye ambaye kila kitu kinategemea. Nilikuwa na mazungumzo leo na rafiki yangu mzuri, naye alikuwa akizungumzia kitabu ambacho alikuwa amesoma na mtaalamu wa fizikia wa kwantum ambaye ni Myahudi. Na alikuwa akizungumzia ukweli kwamba nishati, ikiharakishwa haraka vya kutosha, inakuwa kitu.

Na mwanafizikia huyu wa kwantumu, MIT PhD, alisema upendo ni nishati. Na haya yote yapo kwa sababu Mungu kwa neno lake aliharakisha. Hilo linanivutia.

Kumbuka, Yohana, Mungu ni upendo. Kuna nguvu kiasi gani katika upendo? Mimi ndiye, na utajua hilo. Kulingana na mstari wa nne, madhumuni ya sifa maalum za kutoa mana yalikuwa nini? Tutazungumzia sifa hizo baada ya dakika moja.

Lakini kusudi ni nini? Ndiyo, nitawajaribu, kama watafuata Torati yangu. Sasa, kumbuka, tunaelekea Sinai. Na huko Sinai, Mungu atawapa Torati yake, maagizo yake.

Na suala ni hili lote, Mungu anawafikisha mahali ambapo watakubali hili. Mungu hatawaangushia bomu tu na kusema, piga kelele, hilo hapo, lichukue au liache. Atawaalika katika agano.

Torati, maagizo, yatakuwa sehemu ya agano hilo. Lakini wanakubali uhusiano. Tutazungumzia hili wiki ijayo, Bwana akipenda, nami nitaenda haraka vya kutosha usiku wa leo.

Kwa hivyo, swali ni, je, watakubali agano ambalo maagizo haya yatapatikana? Na anajaribu kuwaandaa kwa ajili ya hilo. Na sifa maalum za mana zimeundwa kwa ajili ya hilo. Vipi kuhusu utii katika mambo madogo, kutuandaa kwa ajili ya utii katika mambo makubwa? Je, hiyo ni kanuni halali? Ulaji wa chakula.

Uh-huh, uh-huh. Ndiyo. Miaka iliyopita, kulikuwa na filamu inayoitwa Karate Kid.

Katika filamu hiyo, mtoto huyu anapigwa na watu na watoto katika jamii. Kwa hivyo, anaamua kucheza karate. Na anapata punguzo kubwa kuliko alivyopanga.

Na mwalimu anamtuma kupaka rangi uzio wake wa nyuma. Na akasema, sasa, unapopaka rangi, unapopanda juu, vuta pumzi. Na unaposhuka, vuta pumzi.

Naam, mtoto anafikiri hii ni ya kichaa. Na anapaka rangi tu. Na mwalimu anasema, hapana, hapana, hapana, hapana, lazima ufanye hivyo.

Na mwisho, bila shaka, ni mwendo maalum wa karate unaohusisha aina hiyo ya udhibiti wa pumzi. Na mwishowe, mtoto, kwa kweli, humpiga mnyanyasaji kwa kutumia mbinu hiyo maalum. Kwangu mimi, huo umekuwa mfano wa mazoezi haya ambayo yanaonekana hayana maana ambayo Mungu anaweza kutupitisha.

Na tunasema huo ni ujinga. Haunifikishi popote. Haufanikii chochote.

Na miaka kadhaa baadaye, tunasema, oh. Kwa maana unaona, Mungu ni mchumi sana. Hapotezi chochote.

Na itakuwa na thamani siku zote. Na ndivyo ilivyo hapa. Hapa kuna fursa.

Tuna njaa. Mungu anasema, Sawa. Sawa.

Tutakuwa na kifaa hapa kitakachokuandaa kusema ndiyo wakati muhimu utakapofika. Sawa. Tunajifunza masomo gani kutokana na utoaji wa mana? Hebu tuzungumzie maelezo zaidi.

Uchoyo haufanyi kazi. Kuna maelezo gani hapo? Sawa. Yanatosha tu kwa leo.

Siwezi kuomba sala hiyo bila hatia. Tunapata chakula cha kutosha kwenye kabati letu kwa wiki kadhaa. Tafadhali tupe chakula chetu kwa wiki tatu kuanzia sasa.

Lakini hiyo ndiyo maana. Sawa. Kwa hivyo, nambari ya kwanza, na nini kitatokea ukikusanya kupita kiasi? Inaoza, sivyo? Ni sifa gani nyingine ya mana? Mungu hutoa.

Ndiyo. Ndiyo. Ni.

Na hicho ndicho ninachokitafuta. Vipi kuhusu Ijumaa? Nini kitatokea Ijumaa? Uh-huh.

Ijumaa bila kuoza. Tutazungumzia kuhusu Sabato wiki ijayo tutakapoangalia Amri Kumi. Lakini kuna kanuni muhimu inayohusika hapa katika kwa nini Mungu anataka tuchukue siku ya mapumziko na ni somo gani linalohusika hapo.

Kwa hivyo hiyo ndiyo sehemu hasi. Ni upande gani chanya unaotokana na haya mawili? Tunafundishwa uaminifu, sivyo? Wengi wetu hatutaki kumtegemea Mungu. Tunataka bima kidogo.

Sipingi bima, lakini napinga silika hiyo katika nafsi zetu inayosema, nipeleke tu mahali ambapo sihitaji kumtegemea Mungu. Nipeleke tu mahali ambapo niko, na tumezungumzia hili hapo awali: udhibiti. Na kwa hivyo, Mungu, kwa miaka 40, najiuliza kama mana itakuwepo asubuhi.

Iko pale. Iko pale. Nashangaa kama kutakuwa na mara mbili leo Ijumaa.

Kuna mambo mawili. Na tena, unasema, miaka 40 ya hayo, na bado walikuwa aina ya watu waliokuwa. Wow.

Zungumzia kuhusu matundu. Mstari wa 29, unasema nini kuhusu Sabato? Bwana amekupa Sabato. Na hatuna muda wa kuangalia Marko 2:27, lakini ndivyo Yesu anavyosema.

Sabato ilifanyika kwa ajili ya mwanadamu, si mwanadamu kwa ajili ya Sabato. Sasa, ni kwa maana gani Sabato ni zawadi, siku ya kupumzika? Ndiyo. Ndiyo.

Tena, nataka kuzungumzia zaidi kuhusu hilo wiki ijayo. Lakini hisia hiyo, si kwamba ni lazima ushike Sabato, lakini nadhani nini? Unapata kuwa na Sabato. Imekuwa ya kuvutia kwa njia mbalimbali.

Wakati wa Vita vya Pili vya Dunia, watu walikuwa wakifanya kazi siku saba mfululizo, na kulikuwa na matatizo makubwa ya kisaikolojia ambayo yalianza kuonekana na aina hiyo ya shinikizo lisilokoma na lisilokoma. Mungu ametupa hili, na tunafanya nini nalo? Tena, nataka kuzungumzia hilo wiki ijayo. Sawa.

Sasa, angalia sehemu ya mwisho ya sura ya 16. Wanapaswa kufanya nini na mana? Mstari wa 33, kuna kuweka baadhi kwenye mtungi na kuiweka wapi? Mbele za Bwana. Hatimaye, iliwekwa ndani ya Sanduku la Agano.

Sasa, kwa nini? Sawa, hii ni ukumbusho wa kile ambacho Mungu alikuwa amewafanyia. Kwa nini hilo ni muhimu? Sisi ni mwili na roho, na hiyo ina maana kwamba tunahitaji vidokezo vinavyoonekana. Ndiyo maana mimi ni muumini thabiti wa madhabahu.

Ni wazi kwamba kinachopaswa kutokea kati yetu na Mungu ni jambo la kiroho. Ikiwa hilo halitatokea, hakuna kingine kinachojalisha. Lakini kwa upande mwingine, ikiwa unaweza kufanya jambo la kimwili linalowakilisha kile unachofanya kiroho, jambo fulani litatimia.

Ni vivyo hivyo hapa. Mungu ni mwaminifu. Mungu anaweza kuaminiwa.

Sihitaji kudhibiti maisha yangu wakati wote. Kwa kweli, ni bora nisiwe hivyo. Ukumbusho, kumbukumbu.

Tumezungumzia hili hapo awali. Mradi tu ninakufundisha, tutazungumzia tena. Huwezi kutenganisha ya kiroho na ya kimwili.

Wanaenda pamoja. Sasa, hatari ya hii ni nini? Unaanza kuabudu kitu hicho. Unaanza kukiwekeza kwa nguvu za kichawi.

Kwa sababu tuna kitu hiki hapa, ni sawa. Hakuna jambo baya linaloweza kutupata. Kumbuka, ndivyo hasa ilivyotokea wakati Waebrania walipoogopa kwamba wangeshindwa na Wafilisti, na wakapeleka sanduku vitani.

Kwa namna fulani nasikia Mungu akisema, unafikiri huo ni uchawi, sivyo? Naam, angalia hili. Njoo, Wafilisti. Chukua sanduku hili.

Ndiyo. Haikuwasaidia. Hapana, hapana.

Haikuwasaidia hata kidogo. Walidhani ni mguu wa sungura. Na kila mara kuna mstari mwembamba sana kati ya ukumbusho na uchawi.

Hasa kabisa. Hasa kabisa. Nyoka wa shaba ni ukumbusho wa ukombozi wa neema wa Mungu kutokana na tauni iliyokuja kutokana na dhambi yao, nao wanaabudu kitu hicho.

Sisi ni waabudu sanamu wa zamani. Na ndiyo maana, mara kwa mara katika Agano la Kale, mna amri hizi: msifanye sanamu. Na tunafikiri kwa sababu hatuna sanamu ndogo katika nyumba zetu, hatuna sanamu zozote.

Lakini tunachozungumzia ni jaribio la kudhibiti uungu kupitia ujanja wa ulimwengu huu. Na hilo hutokea wakati wote. Kwa usahihi kabisa.

Ndiyo. Ndama wa dhahabu ni mfano wa hili. Na tena, tutapata fursa ya kuzungumzia hilo.

Lakini hapo ndipo mstari huo mzuri na mzuri. Na hii ni, lazima nikwambie, inaonekana kwangu, na mimi ni Mlutheri wa kweli katika jambo hili, uelewa wa Mkatoliki wa Kirumi kuhusu Meza ya Bwana unakuwa uchawi. Umekiri kwa kasisi, na umefanya toba yako.

Sasa chukua hiki, na kichawi, dhambi zako zimesamehewa. Nadhani Yesu alisema, fanya hivi kwa ukumbusho wangu, si kama hirizi ya kichawi. Sawa.

Je, kuna kitu kingine unachotaka kuzungumzia kuhusu 16? Ndiyo. Ndiyo. Ndiyo.

Ndiyo, hakika uko sahihi. Sawa. Sura ya 17, walipiga kambi Refidimu, lakini hapakuwa na maji ya kunywa kwa watu.

Kwa hivyo, watu waligombana na Musa na kusema, Tupe maji ya kunywa. Kwa nini hawakujifunza masomo ya Mara na kisha Elamu? Kumbukumbu fupi sana. Kutoweza kuhamisha maarifa.

Musa ndiye chanzo. Kwa hivyo, Musa anapaswa kufanya hivi. Musa ametuangusha kwa namna fulani.

Ndiyo, nadhani hivyo. Hawajajifunza somo kwamba Mungu anaweza kuaminiwa, lakini ni katika wakati wake, si wetu.

Hilo ndilo tatizo. Ndiyo, nakuamini, Bwana, na ninalitaka sasa. Hujafanya hivyo, Bwana.

Hujatimiza masharti yangu. Kama tulivyosema hapo awali, uzito ni sehemu ya msingi ya uaminifu katika Agano la Kale. Ndiyo, Bwana, nina uhakika utanitimizia mahitaji yangu kwa wakati wako, si yangu.

Nami nitasubiri kwa ujasiri huo. Hilo ndilo ambalo hawajajifunza. Mahitaji na tamaa zao zinawasukuma, na hilo linapunguza uaminifu.

Kwa hivyo, ni kanuni gani muhimu tunayojifunza katika mstari wa nne? Musa ana tatizo kubwa. Kwa nini ulituleta kutoka Misri ili utuue sisi na watoto wetu na mifugo yetu kwa kiu? Musa anafanya nini? Anamwendea Bwana. Anamwendea Bwana.

Kwa wengi wetu, maombi ndiyo suluhisho la mwisho. Mtu fulani alisema kwamba mambo mengine yanaposhindwa, jaribu maombi. Hapana, Musa anajaribu maombi mwanzoni.

Nisaidie, Bwana. Nisaidie. Sawa, wakati wetu unaruka, na kwa hivyo nataka kuruka pia, ikiwa naweza.

Tazama mstari wa sita. Musa afanye nini? Anapiga mwamba kwa nini? Mstari wa tano unatuambia. Kwa fimbo, fimbo aliyotumia kugeuza Mto Nile kuwa damu, fimbo aliyotumia kujaza anga na nzige, fimbo aliyotumia kugawanya bahari.

Fimbo hiyo inapiga mwamba, na maji yanatoka. Sasa, kuna yeyote anayekumbuka kinachotokea katika Hesabu 20? Ndiyo, wako katika hali hiyo hiyo kizazi baadaye. Kizazi cha kwanza kimekufa jangwani, na kiko njiani kuelekea nchi ya ahadi, na kizazi cha pili kimejifunza kutoka kwa wazazi wake.

Mambo niliyojifunza kwenye goti la mama yangu na viungo vingine, na wanalalamika. Na Musa anafanya vivyo hivyo. Yeye na Haruni wanaingia kwenye hema.

Wanasema, Mungu, tufanye nini na watu hawa? Na Mungu anasema, kuna mwamba huko nje. Toka nje ukazungumze nao. Watu wengi wataniambia wakati mmoja au mwingine, je, unajua Musa alizuiliwa nje ya nchi ya ahadi kwa sababu tu aligonga mwamba badala ya kuzungumza nao? Na lazima niseme kuna zaidi ya hayo.

Musa anatoka nje ya hema, na hivi ndivyo anavyosema. Sasa, enyi waasi, je, tunapaswa kuwatolea maji? Mlio, nyunyizia maji, na sauti ndogo kutoka ukingoni mwa ulimwengu inasema, Musa, hukulitakasa jina langu, ambayo ina maana gani? Loo, Musa, ulikuwa na nafasi nzuri ya kumfanya Mungu aonekane mzuri.

Na ulifanya nini? Uliitumia ili kujifanya uonekane mzuri. Na unajua, waliabudu nyoka wa shaba ambaye Musa alitengeneza. Kama Musa, huyu Musa anayeweza kutoa maji kwa fimbo yake, angewaongoza kuvuka Yordani, katika miezi sita wangekuwa wakimwabudu Mungu mkuu Musa.

Hili hapa tena jambo ambalo nimezungumza nawe kulihusu hapo awali. Mungu anachukua kufanya jambo lile lile mara mbili. Unaona, Musa amegundua.

Loo, ndiyo, najua jinsi ya kutoa maji. Unagonga mwamba kwa fimbo yako. Hilo ndilo tulilofanya hapa katika sura ya 17.

Naweza kufanya hivyo. Asante, Mungu. Tumeacha mazoezi sasa.

Nitachukua kutoka hapa. Hili ndilo jambo la kulaaniwa kuhusu huduma. Unajifunza jinsi ya kufanya hivyo.

Nimewaambia wanafunzi wengi wa seminari katika miaka minne iliyopita kwamba seminari inaweza kuilaani roho yako kwa sababu unajifunza jinsi ya kuifanya. Unajifunza jinsi ya kuonekana kama unasali bila kuomba kweli. Unajifunza jinsi ya kutoa mwaliko ambao utawaondoa watu kwenye viti vyao.

Unajifunza jinsi ya kuhubiri mahubiri ambayo yatawafanya wanawake wachukue lesio zao. Unajifunza jinsi ya kufanya hivyo. Na siku moja, unagundua kuna utupu mkubwa hapa.

Hilo ndilo linaloendelea hapa. Mungu alisema, piga mwamba kwa fimbo yako, na Musa akafanya hivyo. Na sasa ameelewa.

Hivi ndivyo unavyozalisha maji. Bang, bang. Ilifanya kazi.

Hiyo ndiyo ugumu. Mara nyingi hufanya kazi. Unaweza kujenga kanisa kubwa na kupoteza roho yako katika mchakato huo.

Naam, ninyi si waseminari, lakini hata hivyo, natumaini mtaona matumizi katika mioyo na maisha yenu wenyewe. Sawa, hebu tuharakishe. Sura ya 17, Waamaleki.

Kama nilivyosema katika maelezo ya nyuma, Waamaleki waliishi kwenye ukingo wa kaskazini kabisa wa Rasi ya Sinai. Kwa hivyo, wamekuja karibu maili 150, shambulizi la mapema dhidi ya kundi hili la watumwa ambalo kwa wazi walidhani lingekuwa alama rahisi. Sasa, kwa nini inajalisha kama mikono ya Musa iliinuliwa au la? Kumbuka, mradi mikono yake imeinuliwa, Waisraeli wanashinda.

Anapochoka, na mikono yake inaanza kulegea, Waisraeli wanashindwa. Hatimaye, Huri na Haruni wanainua mikono yake juu. Sasa, kwa nini hilo lina umuhimu? Jambo la msingi ni nini? Sawa, nambari moja, kushinda kunategemea baraka za Mungu.

Bila baraka ya Mungu, tunapoteza. Kwa hivyo hiyo ndiyo hoja muhimu inayofundishwa hapa. Sasa, kuna hatari gani katika aina hiyo ya kitu? Hapa tuko na uchawi tena.

Tunategemea ishara na kusahau kanuni. Kanuni ni kwa kila shughuli, na lazima tupate baraka za Mungu. Kwa hivyo, oh ndio, lazima mtu ainue mikono yake.

Hivyo ndivyo unavyopata baraka. Hapana, hapana. Ni kama mambo haya mengine yote ambayo tumekuwa tukizungumzia.

Suala ni kanuni, na pengine Mungu hatafanya hivyo tena. Mungu ana kizingiti cha chini kabisa cha kuchoka katika ulimwengu wote. Anachukia kufanya mambo mara mbili.

Lakini tunamtaka afanye hivyo. Tunataka kueleza ili tuweze kubaini utaratibu, na hatutahitaji kumwamini tena—fomula.

Ndiyo, ndiyo. Ndiyo, sijui jibu, kama kweli Mungu alimwambia hilo au kama Musa alihisi tu kwamba tunahitaji baraka za Mungu, nami nitawakilisha baraka za Mungu kwa kuinua mikono yangu. Hatujui jibu.

Nadhani mojawapo ya hizo mbili inawezekana. Ndiyo, ndiyo. Juu kwa Mungu na chini kwa ulimwengu.

Ndiyo, ndiyo, ndiyo. Wakiunganisha. Nadhani unapopigania maisha yako, huenda usiunganishe, lakini hakika inawezekana.

Na hivyo. Mungu anasema, mstari wa 15 na 14, andika haya kama ukumbusho katika kitabu kilichosomwa masikioni mwa Yoshua, kwamba nitaufuta kabisa ukumbusho wa Amaleki kutoka chini ya mbingu. Sasa, nini kinaendelea hapa? Uh, watu wengine walipigana na Israeli, na hili halikusemwa kuwahusu.

Una kauli hii: mkono dhidi ya kiti cha enzi cha Bwana. Naam, watu wengine waliweka mikono yao dhidi ya kiti cha enzi. Kuna nini kinaendelea hapa? Kumbuka kwamba walishambulia Israeli kwanza, na hili linakuwa jambo, si tu kati ya Israeli nao, lakini hatimaye, kama walivyokuwa wakiendelea.

Ndiyo, kama huyo ni Agagi yuleyule, maswali makubwa yapo. Lakini hata hivyo, ndiyo, wamejitahidi kuwashambulia watu wa Mungu. Tuseme wamefanikiwa.

Hatungekuwa na hili. Hili ndilo jambo muhimu katika historia. Hili ni jambo muhimu katika historia ya wokovu.

Hawa si watu wowote tu, na hili si tukio lolote katika historia. Huyu ni Mungu akiandaa njia kwa ajili ya Yesu Kristo kupitia watu hawa, na Waamaleki wanafanya kila wawezalo ili kuiangamiza. Hutaki kufanya hivyo.

Hutaki kufanya hivyo. Kwa hivyo, hii ni aina ya kipekee ya hali. Hii si vita tu, kama ilivyo kati ya Wamoabu na Israeli.

Katika sehemu mbalimbali, au Waamoni na Israeli, au Washami na Israeli. Hapana, hapana. Hii ni juhudi ya kuangamiza, na Mungu anasema, hapana, huwezi kufanya hivyo.

Sawa. Tuendeleo hadi sura ya 18. Tunafanya yote vizuri hapa.

Kwa hivyo, hadi sasa, Mungu amewaandalia nini watu wake? Sawa, chakula. Nini kingine? Maji na ushindi vitani. Amewapa ulinzi.

Ametupatia chakula. Ametupatia maji. Sawa, sasa tunaelekea kwenye sura ya 18.

Vipi kuhusu mstari wa 1? Yethro, kuhani wa Midiani, mkwewe Musa, alisikia habari za yote ambayo Mungu alikuwa amemtendea Musa na Israeli, watu wake, na jinsi Bwana alivyowatoa Israeli kutoka Misri. Sasa, maana ya kauli hiyo ni nini? Neno linaenea. Wanasikia.

Na wanasikia nini? Mungu amewafanyia Israeli nini. Sasa, tuseme kwamba Israeli walikuwa wametoka Misri. Hakungekuwa na hadithi.

Matatizo yote, misongo yote, wasiwasi wote, vitisho vyote vinakuwa fursa kwa Mungu kufanya jambo la kushangaza ambalo ulimwengu utasikia. Sasa tena, nikikunyooshea kidole kimoja, nina vitatu kati ya hivyo vinaninyooshea mimi. Je, umewahi kutamani maisha rahisi? Je, umewahi kutamani Mungu angefuta matatizo yako yote? Mimi ninatamani.

Mimi hufanya hivyo. Lakini Mungu anasema, labda nitaruhusu mambo hayo yaingie njiani mwako ili niweze kukuokoa. Na ulimwengu utasikia.

Lakini unapaswa kuamini. Hasa. Lakini ni kwa sababu ya matatizo yao ndipo ulimwengu unasikia, Mungu wangu, kile ambacho Mungu amewafanyia watu hao.

Na kwa hivyo, suala ni kwamba, Bwana, kama utanisaidia, sitaomba njia rahisi. Lakini ninasisitiza, Bwana, kwamba katika magumu, utanisaidia kukutegemea na

kukuruhusu kufanya kazi yako maishani mwangu ili ulimwengu usikie. Hapana, si njia rahisi.

Tunasafiri kwenda mbinguni. Ndiyo. Ndiyo.

Ndiyo. Hili, tena, nina ubaguzi. Lakini ninaposikia watu wakisema kwamba watoto wa mfalme hawapaswi kuwa na tatizo lolote, nasema, nadhani Yesu hakuwa mtoto wa mfalme, sivyo? Na Yesu anasema, wakimfanyia hivi bwana, unafikiri watawafanyia nini watumishi? Hakuna uhakika wa barabara rahisi.

Na sisi wahubiri tunapowaambia watu, mnapaswa kumkubali Yesu kwa sababu hamtakuwa na matatizo tena, tunadanganya. Matatizo kwa kawaida huanza mnapomkubali Yesu kwa sababu basi mnakuwa tishio kwa adui. Sawa.

Inaonekana Eliezeri alizaliwa baada ya kufika Misri. Inaonekana kwamba mtoto pekee, mtoto pekee ambaye Musa na Sipora walimpata walipokwenda alikuwa Gershomu. Lakini sasa kuna mwingine, naye ameitwa Mungu wangu ni msaidizi.

Wakati wa katikati ya mapigo, walimpa mtoto jina hilo. Nafikiri ni ishara muhimu ya imani. Kama ninavyosema katika maelezo ya nyuma, inaonekana, Musa alimtuma Zipora na wavulana hao wawili kurudi kwa baba yake wakati fulani katikati ya haya.

Hatujui maelezo ya hilo, kama labda kulikuwa na vitisho dhidi yao. Sijui. Baadhi ya watu wangesema, hiyo ilikuwa ukosefu wa imani kwa upande wa Musa ikiwa angewarudisha familia yake.

Hatuna ushahidi wowote kwa njia moja au nyingine. Kwa hiyo, Yethro anakuja, akimleta Zipora na wavulana hao wawili. Na Musa anamwambia nini? Musa alitoka kwenda kumlaki baba mkwe wake, akainama na kumbusu.

Waliulizana kuhusu hali yao na wakaingia ndani ya hema. Mstari huo mdogo unavutia sana. Unaona mikusanyiko katika mazingira ya aina hiyo.

Na ni vigumu sana kwangu kwa sababu mimi ni mtu anayependa sana mambo ya watu. Karen anasema kwamba Mungu aliniachia kipawa cha kuzungumza mambo madogo. Lakini katika mazingira kama hayo, ndiyo, huna haja ya kutaka mambo ya watu wengi.

Unazungumzia hali ya hewa na jinsi makundi yanavyoendelea na kila kitu kingine. Na hatimaye, hatimaye, unafikia kile ulichokijia. Hasa.

Loo, haswa. Ni utovu wa adabu sana ukienda moja kwa moja kwenye kile ulichotaka kuzungumzia. Nadhani hiyo ni sawa kabisa.

Hiyo ni kweli kabisa. Yote ambayo Bwana alikuwa amemtendea Farao na Wamisri kwa ajili ya Israeli, magumu yote yaliyowapata njiani na jinsi Bwana alivyowaokoa. Naam.

Yethro akafurahi kwa ajili ya mema yote ambayo Bwana alikuwa amewatendea Israeli kwa kuwaokoa na mikono ya Wamisri. Sasa, mstari wa 10, Yethro akasema, Na ahimidiwe Bwana, aliyewaokoa ninyi na mikono ya Wamisri, na mkononi mwa Farao aliyewaokoa watu kutoka chini ya mikono ya Wamisri. Mstari wa 11, mmojawapo wa mistari muhimu zaidi.

Kwa nini mstari huu ni muhimu? Sasa, najua. Jethro anajuaje? Ndiyo, hakuwepo, ingawa. Anajuaje? Ushuhuda.

Huu ni mfano wa kwanza katika Biblia wa mtu aliyeongoka, akaongoka kupitia ushuhuda. Yesu akamwambia Tomaso, Tomaso, weka mkono wako hapa. Na Tomaso akaanguka kifudufudi na kusema, Bwana wangu na Mungu wangu.

Na Yesu anasema, unaamini kwa sababu umeona? Heri wale ambao hawajaona na bado wanaamini. Hapa ndipo athari ya historia inapotokea.

Sio tu kwamba Musa anasema, unajua nini? Nilikuwa nimekaa mlimani siku moja, na nikaanza kufikiria kuhusu Mungu, na nikaamua kwamba Mungu ni upendo, kwamba Mungu ni mwaminifu sana, na kwamba tukimwamini, atatutunza. Unafikiria nini kuhusu hilo, baba? Na nadhani baba angesema, ni vyema kwako. Lakini huyu ni Mungu, ambaye amefanya jambo kwa wakati na nafasi, na ushahidi katika ripoti yako unanishawishi.

Musa anajua kwa sababu amemwona Mungu akifanya hivi. Watu wanapaswa kujua kwa sababu wamemwona Mungu akifanya hivyo. Farao anajua kwa sababu ameona jeshi lake lote likiangamizwa.

Yethro hajaona lolote kati ya haya, lakini ushahidi wa kihistoria unashawishi. Sasa, nakuambia, kama hakukuwa na ajali, kama hakukuwa na ushindi, kama hakukuwa na Daudi, kama hakukuwa na Sulemani, kama hakukuwa na Isaya, unapoteza muda wako hapa. Unapaswa kuwa nyumbani ukichoma akili yako mbele ya bomba na labda ukitumia kitu kidogo kilichodhibitiwa kwa sababu unapokufa, kama mtu huyo alivyosema, unakufa kama Rover.

Alikufa mara moja, na akafa mwili mzima. Na huo ndio mwisho wa hadithi, watu. Kwa hivyo, ushuhuda wa kihistoria wa maandishi ndio msingi ambao tunaamini ni theolojia yake.

Sasa, kinachofundishwa leo ni kwamba waliiota tu theolojia hii kutoka hewani na kutunga hadithi ya kuiunga mkono. Naam, ni vizuri kwao. Nadhani labda napenda hadithi ya Kibuddha zaidi.

Kwa hivyo, mstari huo ni muhimu sana. Sasa, najua kwamba Bwana ni mkuu kuliko miungu yote kwa sababu katika jambo hili, waliwatendea watu kwa kiburi. Na Yethro, mkwewe Musa, akamletea Mungu sadaka ya kuteketezwa na dhabihu.

Na Haruni akaja pamoja na wazee wote wa Israeli kula mkate pamoja na baba mkwe wa Musa mbele za Mungu. Ni wakati mzuri sana. Ni wakati mzuri sana.

Matunda ya kwanza ya ahadi hiyo kwa Ibrahimu, ndani yako, mataifa yote ya dunia yatabarikiwa. Haya ndiyo matunda ya kwanza. Na sisi ni baadhi ya matunda ya mwisho au labda matunda ya kati au chochote kile ambacho Mungu anafanya njiani siku hizi.

Kwa hivyo, sawa, tunapaswa kuendelea hapa. Mstari wa 13 hadi 27. Sasa, nina maelezo ya msingi hapo kuhusu Wamisri.

Hadi leo, hakuna kanuni za sheria za Misri. Kuna angalau kanuni tano za sheria za Mesopotamia. Maarufu zaidi kwetu ni Hammurabi.

Lakini kuna nne na pengine moja ya tano, samahani, tatu na pengine moja ya nne mbele ya Hammurabi huko Mesopotamia ambapo kuna kanuni za sheria. Hakuna kanuni za sheria huko Misri. Na sababu inayowezekana ni kwamba Farao ni Mungu, na anaweza kubadilisha mawazo yake.

Anachosema leo ni sheria, lakini anachosema kesho kitakuwa sheria na hawalazimiki kukubaliana. Sasa, Musa alisoma Misri, sivyo? Kwa hivyo, anafanya nini hapa? Mstari wa 13. Siku iliyofuata, Musa aliketi kuwahukumu watu, nao watu wakasimama kumzunguka Musa tangu asubuhi hadi jioni.

Baba mkwe wa Musa alipoona yote aliyokuwa akiwafanyia watu, akasema, “Unawafanyia nini watu hawa? Kwa nini unakaa peke yako na watu wote wanasimama kukuzunguka tangu asubuhi hadi jioni?” Musa akamwambia baba mkwe wake kwamba kwa sababu watu walimwendea ili kumwuliza Mungu walipokuwa na mabishano, walimwendea nami nikaamua kati ya mtu mmoja na mwingine. Nami nawajulisha amri za Mungu na sheria zake.”

Anafanya alichojifunza Misri. Hivyo ndivyo unavyofanya. Kwa hivyo, Jethro anaona tatizo gani na hilo? Kila mtu atachoka.

Ndiyo, Musa atachoka, watu watachoka, na kwa kweli, wanamtazama kama Mungu. Tena, ni rahisi sana unapokuwa katika nafasi ya mamlaka kusema, oh, hii ni ngumu sana. Inaniua. Lakini kwa kweli, kwa kweli, ni nzuri kidogo.

Kila kitu kinategemea mimi. Kwa hivyo, Jethro anamwambia afanye nini? Mkabidhi. Mkabidhi.

Mjumbe. Ndiyo, kuna maana ambayo Musa anapaswa kumwendea Mungu. Nadhani kuna maana dhahiri ya mistari ya mamlaka hapa.

Ikiwa mtu mwenye 10 ana tatizo ambalo hawezi kulishughulikia, anampa mtu mwenye 50. Na ikiwa hawezi kulishughulikia, anampa mtu mwenye 100. Hawezi kulishughulikia, anampa mtu mwenye maelfu.

Hawezi kuishughulikia, anampa Musa, na Musa anampeleka kwa Mungu. Ndiyo, kwa maana halisi. Kwa hivyo, nadhani ni wazi kuna mistari ya mamlaka, lakini suala ni Musa, kuna maelfu ya masuala ambayo huna haja ya kuyashughulikia.

Zinaweza kushughulikiwa ana kwa ana ambapo jamaa huyu anajua hali hii kwa njia ambazo Musa hangeweza kuzijua. Anajua familia hizi mbili zimekuwa zikichukiana, na yuko katika nafasi ya kukabiliana nayo wakati huo. Kwa hivyo, Musa anapata matatizo yasiyotatuliwa tu.

Nilipokuwa rais wa chuo, nilikuwa nikizungumza na mmoja wa wajumbe wa bodi kuhusu hitaji langu la kutatua kila tatizo. Alicheka. Alisema, John, unapata matatizo tu ambayo hayawezi kutatuliwa.

Sawa, hilo linaweka mwanga mwingine juu yake. Sifa nne za maafisa zitakuwa zipi? Mstari wa 21. Nadhani hili ni muhimu sana.

Ndiyo, nambari moja, mwenye uwezo. Usiwateue watu wowote wa doofuse. Kama hawana uwezo, wametoka hapa.

Nambari ya pili, wanaomcha Mungu, na hao wawili wanategemeana kabisa. Ikiwa uwezo wangu uko ndani yangu tu na uwezo wangu wa kushughulikia hali hiyo, tuko kwenye shida. Lazima tuumbwe kila wakati na Mungu anayenifanya niwajibike kwa kile amenipa.

Ukimcha Mungu na huna uwezo, usijali. Lakini ukiwa na uwezo na humwogopi Mungu, usijali. Sawa, tatu, mkweli.

Na hata imetajwa kuwa na nguvu zaidi ya hapo, sivyo? Wanachukia rushwa. Hasa. Hili ni jambo la kushangaza.

Sasa, inavutia. Miaka kadhaa, miaka mingi iliyopita, baadhi yetu tulishiriki katika somo la Biblia, na niligundua kwamba katika Mithali, kumpa mtu zawadi ya kufanya anachopaswa kufanya kunachukuliwa kuwa jambo la busara. Kumpa mtu zawadi ya kufanya asichopaswa kufanya, hilo ni jambo baya.

Na hilo lilinivutia, kwamba katika hali hiyo, katika ulimwengu huo, kumpa mtu zawadi ili kumsaidia kufanya anachopaswa kufanya si jambo baya. Lakini hoja hapa ni kwamba huwezi kumnunua. Ndiyo, ndiyo.

Hapana, mimi si. Hiyo ni orodha nzuri sana. Ningependa hilo lisemwe kunihusu.

Na nadhani kama mtu anaweza kusema mambo hayo kutuhusu, hiyo ni pongezi kubwa. Ndiyo, hiyo ni hoja nzuri. Nadhani ningesema ya busara na unyenyekevu.

Wanaweza kutambua hali ambayo haiwafikii na kisha wanaweza kusema, haya ni mambo yasiyowezezana kwangu. Naam, ni mambo mazuri. Sawa, kwa hivyo sasa tuna mambo manne ambayo Mungu aliwapa watu jangwani.

Maji, chakula, ulinzi, na mpangilio. Alitoa maji matatu ya kwanza kimiujiza. Ya nne alitoa kupitia hekima ya Yethro.

Na nadhani, binafsi, hilo ni muhimu sana. Ninafurahi kwamba zote hazikuwa za miujiza, kwa sababu Mungu hufanya kazi kwa njia mbalimbali. Mara nyingi huwa tunasema, kama haikuwa ya miujiza, Mungu hakuifanya.

Hapana, hapana. Hapana, hapana. Hasa, nafikiria eneo la uponyaji.

Ni siku iliyoje tunayoishi. Uwezo ambao Mungu ametupa wa kuponya. Na huo unatoka kwa Mungu.

Janga ni pale tunaposema, loo, tunamhitaji Mungu kidogo kidogo kwa sababu sisi ni werevu sana sasa tunaweza kufanya yote sisi wenyewe. Na suala ni, unafikiri umepata wapi hilo? Ilikuwa Mungu akifanya kazi. Kwa hivyo Yahweh ndiye mtenda miujiza, lakini wakati huo huo, Yeye ndiye anayefanya kazi kupitia watoto wake wa kibinadamu ili kutimiza makusudi Yake mema.

Tena, Yeye ni mbunifu asiye na kikomo katika kazi Yake. Kwa hivyo, je, Mungu anajali? Ndiyo, anajali. Anajali mahitaji yetu ya kimwili.

Anajali kuhusu hali zetu za uhusiano ambapo tunahitaji ulinzi. Pia anajali kuhusu utendaji kazi wa kawaida wa maisha na mahusiano ya kibinadamu ndani yake. Je, Mungu anajali? Ndiyo, anajali.

Kwa hivyo, tuko tayari kufika chini ya Sinai. Tunajua nguvu zake. Tunajua majaliwa yake.

Kitu ambacho hatujui kwa sasa ni asili na tabia Yake. Mwenye nguvu, ndiyo. Anajali, ndiyo.

Lakini Yeye ni Mungu wa aina gani? Kwa hivyo, kama tulivyosema mwanzoni mwa kozi, kitabu hiki ndicho njia ya kutokea. Njia ya kutokea nini? Njia ya kutokea Misri? Wametoka Misri kwa sura ya 15. Njia ya kutokea nini? Njia ya kutokea gizani la kitheolojia.

Hawajui Mungu ni nani, na wanajifunza. Ndiyo? Nimewahi kuona hili kwani hawajawahi kuwa na Mungu. Na kulikuwa na nyakati ambapo alisema, nitawaua wote.

Ndiyo. Sina uhakika kama ningesema hivyo, lakini katika biashara ya uhusiano, kulikuwa na mambo ya kujifunza. Hilo ni hakika.

Sawa. Asante sana. Wiki ijayo, sura ya 19 na 20.

Huyu ni Dkt. John Oswalt katika mafundisho yake kuhusu kitabu cha Kutoka. Hii ni kipindi cha 8, Kutoka 1 6-18.